

คำวินิจฉัยของ นายประเสริฐ นาสกุล ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๔๒-๔๓/๒๕๕๒

วันที่ ๒๐ กรกฎาคม ๒๕๕๒

เรื่อง ประกาศธนาคารแห่งประเทศไทย และประกาศบริษัทเงินทุน ธนชาติ จำกัด (มหาชน) ประกาศธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) ซึ่งออกตามประกาศธนาคารแห่งประเทศไทย ที่ให้คิดดอกเบี้ยได้เกินร้อยละ ๑๕ ต่อปี ขัดต่อกฎหมายและรัฐธรรมนูญ มาตรา ๖ และ มาตรา ๓๐ หรือไม่ (กรณีของ นายสุชาติ อำนวยมงคลพร กับพวก จำเลย เป็นผู้ร้อง รวม ๒ คดี)

ศาลจังหวัดสีกี้วมีคำร้องเป็นหนังสือที่ ยธ ๐๒๐๐.๓๐๓/๒๒๓๒ ลงวันที่ ๑๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๒ ส่งสำนวนคดีแพ่งหมายเลขดำที่ ๘๐/๒๕๕๑ หมายเลขแดงที่ ๓๔/๒๕๕๒ ระหว่างบริษัท เงินทุน ธนชาติ จำกัด (มหาชน) โจทก์ กับนายสุชาติ อำนวยมงคลพร กับพวก จำเลย และหนังสือที่ ยธ ๐๒๐๐.๓๐๓/๒๗๕๖ ลงวันที่ ๒ มีนาคม ๒๕๕๒ ส่งสำนวนคดีแพ่งหมายเลขดำที่ ๘๘๘/๒๕๕๐ หมายเลขแดงที่ ๗๕/๒๕๕๒ ระหว่างธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) โจทก์ กับนายสุชาติ อำนวยมงคลพร จำเลย ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาคดีที่ศาลส่งมาตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ ตามคำร้อง ซึ่งผู้ร้องอ้างว่า ขัดต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๖ และมาตรา ๓๐

ข้อเท็จจริงที่ได้จากการพิจารณา

(๑) สำนวนคดีแพ่งหมายเลขดำที่ ๘๐/๒๕๕๑ หมายเลขแดงที่ ๓๔/๒๕๕๒ ผู้ถูกร้อง/บริษัทเงินทุน ธนชาติ จำกัด (มหาชน) เป็นโจทก์ ฟ้องผู้ร้อง/นายสุชาติ อำนวยมงคลพร กับพวก เป็นจำเลย ต่อศาลจังหวัดสีกี้ว เมื่อวันที่ ๓๐ มกราคม ๒๕๕๑ ในข้อหาหรือฐานความผิด ตั้วสัญญา ใช้เงิน จำนอง ให้จำเลยร่วมกัน และ/หรือแทนกันชำระหนี้แก่โจทก์จำนวน ๓,๔๕๓,๑๕๑.๘๐ บาท พร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ ๒๔ ต่อปี ของต้นเงินจำนวน ๓,๐๐๐,๐๐๐ บาท นับแต่วันถัดจาก วันฟ้อง (๓๐ มกราคม ๒๕๕๑) เป็นต้นไปจนกว่าจะชำระหนี้ให้โจทก์เสร็จสิ้น

ผู้ร้องมีคำร้องลงวันที่ ๒๗ มกราคม ๒๕๕๒ อ้างว่า การที่ผู้ถูกร้องคิดดอกเบี้ยผู้ร้องในอัตราร้อยละ ๒๔ ต่อปี เป็นการคิดดอกเบี้ยตามประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยดังกล่าว ซึ่งขัดต่อประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๖๕๔ พระราชบัญญัติห้ามเรียกดอกเบี้ยเกินอัตรา พุทธศักราช

๒๔๗๕ มาตรา ๓ พระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเออร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ และรัฐธรรมนูญ มาตรา ๖ และมาตรา ๓๐ จึงขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ ด้วย

(๒) สำนักงานคดีแพ่งหมายเลขดำที่ ๕๘๘/๒๕๔๐ หมายเลขแดงที่ ๗๕/๒๕๔๒ ผู้ถูกร้อง/ธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) เป็นโจทก์ฟ้อง ผู้ร้อง/นายสุชาติ อำนวยมงคลพร เป็นจำเลยต่อศาลจังหวัดสกลนคร เมื่อวันที่ ๑๒ ธันวาคม ๒๕๔๐ ในข้อหาหรือฐานความผิด สัญญาเบิกเงินเกินบัญชี จำนอง ขอให้จำเลยชำระเงินจำนวน ๑๗,๓๖๓,๗๗๕.๐๗ บาท พร้อมดอกเบี้ยร้อยละ ๑๕.๒๕ ต่อปี จากต้นเงิน ๑๖,๘๓๔,๑๕๓.๘๐ บาท นับแต่วันถัดจากวันฟ้องไปจนกว่าจะชำระหนี้ให้โจทก์เสร็จสิ้น

ผู้ร้องมีคำร้องลงวันที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๒ อ้างว่า การที่โจทก์คิดดอกเบี้ยจากผู้ร้องในอัตราร้อยละ ๑๕.๒๕ ต่อปี เป็นการคิดดอกเบี้ยตามประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยและพระราชบัญญัติดอกเบี้ยเงินให้กู้ยืมของสถาบันการเงิน พ.ศ. ๒๕๒๓ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติดอกเบี้ยเงินให้กู้ยืมของสถาบันการเงิน (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งขัดต่อประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๖๕๔ พระราชบัญญัติห้ามเรียกดอกเบี้ยเกินอัตรา พุทธศักราช ๒๔๗๕ และรัฐธรรมนูญ มาตรา ๖ และมาตรา ๓๐ จึงขอให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ ด้วย

เนื่องจากคดีทั้งสองดังกล่าวข้างต้นมีข้อเท็จจริง และข้อกฎหมายเป็นอย่างเดียวกัน ศาลรัฐธรรมนูญจึงวินิจฉัยรวมกัน

โดยที่เป็นปัญหาข้อกฎหมาย และพยานหลักฐานที่ศาลรัฐธรรมนูญได้รับเพียงพอที่จะพิจารณาวินิจฉัยคดีได้ ไม่จำเป็นต้องแสวงหาพยานหลักฐานอื่นใดอีก

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง

(๑) รัฐธรรมนูญ มาตรา ๖ มาตรา ๓๐ มาตรา ๕๗ และมาตรา ๒๖๔

(๒) ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๖๕๔

(๓) พระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ มาตรา ๑๔

(๔) พระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเออร์

พ.ศ. ๒๕๒๒ มาตรา ๓๐

(๕) พระราชบัญญัติห้ามเรียกดอกเบี้ยเกินอัตรา พุทธศักราช ๒๔๗๕ มาตรา ๓

ปัญหาที่ต้องวินิจฉัย

ศาลรัฐธรรมนูญมีอำนาจพิจารณาวินิจฉัยคดีเหล่านี้ หรือไม่

คำวินิจฉัย

คดีดังกล่าวข้างต้นทั้งสองนี้มีประเด็นที่จะต้องพิจารณาวินิจฉัย คือ

(๑) ศาลรัฐธรรมนูญมีอำนาจพิจารณาวินิจฉัย ประกาศของบริษัทเงินทุน ธนชาติ จำกัด (มหาชน) และประกาศธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) ที่อ้างว่า ออกโดยอาศัยอำนาจตามประกาศธนาคารแห่งประเทศไทย ที่ออกตามมาตรา ๓๐ แห่งพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเออร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเออร์ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่ออกตามมาตรา ๑๔ แห่งพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๒๒ หรือไม่

(๒) พระราชบัญญัติดอกเบี้ยเงินให้กู้ยืมของสถาบันการเงิน พ.ศ. ๒๕๒๓ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติดอกเบี้ยเงินให้กู้ยืมของสถาบันการเงิน (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๓๕ ขัดต่อประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๖๕๔ และพระราชบัญญัติห้ามเรียกดอกเบี้ยเกินอัตรา พุทธศักราช ๒๔๗๕ มาตรา ๓ หรือไม่

(๓) ประกาศบริษัทเงินทุน ธนชาติ จำกัด (มหาชน) และประกาศธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) ขัดต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๐ และต้องด้วยรัฐธรรมนูญ มาตรา ๖ หรือไม่

ประเด็นดังกล่าวข้างต้นนี้ ศาลรัฐธรรมนูญเคยได้วินิจฉัยแล้วว่า (๑) ประกาศธนาคารแห่งประเทศไทย ที่ออกตามมาตรา ๓๐ แห่งพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเออร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเออร์ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๓๕ ประกาศธนาคารแห่งประเทศไทย ที่ออกตามมาตรา ๑๔ แห่งพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๒๒ รวมทั้งประกาศของบริษัทเงินทุน และประกาศธนาคารพาณิชย์ ที่ออกตามประกาศของธนาคารแห่งประเทศไทยดังกล่าว มิใช่บทบัญญัติของกฎหมายตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ จึงไม่อยู่ในอำนาจของศาลรัฐธรรมนูญที่จะวินิจฉัยให้ (๒) พระราชบัญญัติดอกเบี้ยเงินให้กู้ยืมของสถาบันการเงิน พ.ศ. ๒๕๒๓ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติดอกเบี้ยเงินให้กู้ยืมของสถาบันการเงิน (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๓๕ ไม่ขัดต่อกฎหมาย และ (๓) ประกาศบริษัทเงินทุนและประกาศธนาคารพาณิชย์ ไม่ขัดต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๐ เพราะผู้ร้องและผู้ถูกร้องต่างก็เป็นนิติบุคคล รัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๐ เป็นบทบัญญัติที่มีความมุ่งหมายที่จะคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของบุคคลธรรมดาให้เท่าเทียมกันไม่ให้มีการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรม

เพราะเหตุแห่งความแตกต่างในเรื่องถิ่นกำเนิด ฯลฯ ซึ่งมีรายละเอียดปรากฏในคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญที่ ๔/๒๕๕๒ ลงวันที่ ๑ เมษายน ๒๕๕๒ และที่ ๕/๒๕๕๒ ลงวันที่ ๒๒ เมษายน ๒๕๕๒ ด้วยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น จึงวินิจฉัยให้ยกคำร้องทุกราย

นายประเสริฐ นาสกุล
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ